

MOTTATT
15 MAI 2018

Gjenopptakelseskommissjonen
Postboks 8026 Dep
0030 Oslo

Oslo, 10. mai 2018

REF. 2017/208. HANS EIRIK OLAV F. 30.06.1956.

Det vises til Kommissjonens skriv av 16.04.2018, som er første henvendelse rettet til meg i saken.

Jeg forutsetter at Olav har innsendt signert skjema for gjenåpning, og derved fritatt meg for taushetsplikt i samsvar med skjemaets formuleringer.

Jeg er bedt om å kommentere anførselsgrunnlaget knyttet til min bistand som offentlig forsvarer. Denne opphørte i utgangspunktet 22. juli 2016, jfr mail til Olav av 31. august 2016 som følger vedlagt. Olav bekreftet 5. september 2016 mottaket av slik underretning, og uttalte selv at forsvareropdraget måtte fortsette «inntil saken er avsluttet av en kompetent domstol»

Hvor er forsvar-oppdraget?

Som følge av feil fra lagmannsretten knyttet til behandlingen av anken over straffutmålingen, jfr under, vedvarte forsvareropdraget videre til 30. januar 2017 da dommen ble rettskraftig etter ankeutvalgets kjennelse, jfr strpl § 50. Også etter dette tidspunkt har advokat Håkon Juell Hassel bistått Olav som privat engasjert forsvarer. Siden dette brev er rettet til meg, går jeg ikke nærmere inn på hans representasjon.

Mine svar omfatter dermed den perioden jeg var oppnevnt som hans forsvarer.

1.

Når det gjelder representasjon i selve gjenåpningsprosessen har jeg ingen merknader ut over at jeg ser at advokat Juell Hassel hadde brukt et copy/paste malark i saken der det ikke fremgår at han – som forsvarer, advokat og partner – selv er ansvarlig advokat i gjenåpningssaken. I lys av anførselsgrunnlaget i den supplerende begjæringen fra Olav anser jeg det tilstrekkelig å vise til at advokat Juell Hassel for sin del fant det korrekt å avslutte representasjonen knyttet til gjenåpningssaken. Advokatfirmaet har således intet oppdrag for Olav i straffesaken pr dato.

Juell Hassel kom gradvis sterkere inn i arbeidet med straffesaken fra medio 2015 av, og har fra da av vært den som klart har hatt mest kontakt og oppfølging på vegne av Olav i saken. Oppfølgingen fra Juell Hassel sin side har vært særs omfattende, og eventuelle supplerende merknader kan derfor innhentes fra ham om nødvendig.

Jeg finner også grunn til å nevne innledningsvis at det er min personlige oppfatning at Olavs sak utvilsomt burde ha vært fremmet for ordinær ankebehandling gitt en korrekt anvendelse av strpl. § 321 hensett til vernet EMK / SP oppstiller for så vidt gjelder rett til opplysning og forsvarlig behandling av anke i straffesaker. Dommen fremstår som **materielt uriktig** der den bygger på angivelig økonomisk utroskap mot eget selskap som basis. Den opprinnelige anken tar for seg en rekke punkter hvor dette står sentralt.

2.

I den supplerende begjæringen inngitt av Olav 4.1.18 er det omtalt oppfølging av **bevissituasjonen i Sveits**. Til dette skal det opplyses at det forut for at saken ble behandlet i tingretten hadde pågått en skriftveksling mellom Advokatfirmaet Elden DA og Økokrim knyttet til blant annet å **oppnå innsyn i** dokumentene fra den parallelle saken i Sveits. Dette kulminerte i inngivelse av en begjæring om utsettelse. Oslo tingrett besluttet at saken ikke skulle utsettes, og la videre til grunn at de omspurte dokumentene fra saken i Sveits **ikke skulle innhentes**.

Begjær innsyn i fakturagrunnlaget

Dette er omtalt nærmere i den opprinnelige begjæringen i tilknytning til krenkelser av opplysning av saken / kontradiksjon. Spørsmålet om **manglende dokumenter fra Sveits** sto også sentralt i anken til lagmannsretten og i senere omgjøringsbegjæringer. For øvrig kan det her vises til straffesaksdokumentene hvor den foreliggende korrespondansen er inntatt i sin helhet.

3.

Når det gjelder oppfølging av det **sivilrettslige** og til anklagen korresponderende **erstatningskravet** inngikk dette i anken over dommen fra tingretten. Det kan vises til særskilt redegjørelse for anken i relasjon erstatningskravet i støtteskriv av 15. mai 2015 og vedlagte mailer av 22. og 23. august 2016.

4.

Oppfølgingen knyttet til straffutmålingsanken er belyst i straffesakskorrespondansen, herunder ved begjæring **om tilleggsbeslutning** høsten 2016 og derpåfølgende dokumenter. Kortversjonen av dette er at lagmannsretten **overså** at Olav hadde anket over straffutmålingen da den første gang behandlet hans anke, og derfor ble ikke denne delen av anken behandlet. **Hverken forsvarer, Økokrim eller Høyesterett la merke til feilen**. Forutsetningsvis heller ikke Olav. Først etter at dommen **tilsynelatende var rettskraftig** i juli 2016 og Olav ble innkalt til soning, oppdaget han selv dette og underrettet meg. Jeg varslet da lagmannsretten, og ba om fortsatt behandling av anken på dette punkt, hvilket lagmannsretten tok til følge og underkastet saken fortsatt silingsbehandling. Etter materiell prøving av anken over straffutmålingen, nektet lagmannsretten også denne fremmet 16. september 2016 – stadfestet av ankeutvalget 30. januar 2017. Den feil som her ble begått fra lagmannsrettens side, gjorde at rettskraftistidspunktet for tingrettens dom ble **utskutt** fra 22. juli 2016 til 30. januar 2017, med de belastninger dette eventuelt har medført for Olav som da ikke kunne påbegynne sin soning tidligere.

5.

Jeg er ikke kjent med at jeg har «**finanskjendis-klienter** som har anonyme bankkonti i Sveits i **Profilgests/Eldrings sfære**», så det kan jeg vanskelig kommentere.

NB

Har Elden sett dokumentasjon fra sveits som bekrefter det motsatte?

6.

Hverken Eldring, Profilgest eller Olav er en del av eller inngår i straffesaken mot Eirik Jensen, og ingen bevisførsel ble tilbudt fra noen parter knyttet til disse temaene i tingrettens sak mot Jensen. Jensen er ikke anklaget for eller antydnet å ha noe å gjøre med penger ut over de han angivelig skal ha mottatt kontant fra Cappelen i Norge i perioden 2004-2014.

Grubens sak hadde jeg som straffutmålingsanke med bundet faktum i lagmannsrett og Høyesterett, jfr Rt 2015 s 295. Saken involverte ikke Cappelen, Jensen eller Olav. Han ble i følge sammendraget fra Høyesterett dømt for

«Straffen for overtredelse av strl. § 317 annet ledd jf. fjerde ledd ble fastsatt til fengsel i tre år og seks måneder. Domfelte hadde selvvasket utbytte av egne straffbare handlinger ved å veksle og sørge for å veksle ca. 15 millioner kroner til euro, og ved å sette ca. 2,5 millioner kroner inn på en medtiltaltts bankkonto.»

Selvvaskhandlingen besto i følge dommen av at han hadde holdt lovlige midler fra aksjehandler i utlandet unna sine kreditorer til tross for at han var under gjeldsforfølgning.

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET ELDEN DA

John Christian Elden
advokat

BORGARTING LAGMANNSRETT

BESLUTNING

Avsagt: 12.10.2015

Saksnr.: 15-022223AST-BORG/04

Dommere:

Konstituert lagdommer	Thomas Christian Poulsen
Lagdommer	Einar Kaspersen
Lagdommer	Svein Kristensen

Tiltalt	Hans Eirik Olav	Advokat Christian Flemmen Johansen Advokat John Christian Elden
---------	-----------------	--

Påtalemyndighet	Økokrim	Førstestatsadvokat Elisabeth Harbo-Lervik
-----------------	---------	---

Hans Eirik Olav, født 30. juni 1956, ble ved Oslo tingretts dom 12. januar 2015 dømt for grovt økonomisk utroskap (straffeloven § 275 første og andre ledd, jf. § 276) (post I) og grov selvvask (straffeloven § 317 andre ledd jf. fjerde ledd) (post II). Han ble også dømt for overtredelser av merverdiavgifts-, regnskaps- og ligningsloven. Straffen ble satt til fengsel i fire år. Domfelte ble også dømt til å betale totalt USD 6 millioner i erstatning til Thule Drilling AS, dets konkursbo.

Grunnlag for domfellelsen for post I var at domfelte som styreleder i Thule Drilling ASA ("Thule") handlet mot selskapets tarv ved at han i januar 2008 medvirket til overføring av USD 500 000 og USD 5 500 000 fra selskapet til henholdsvis Ronald Edward LeKarz og Strategic Alliances Corporation ("SAC"), til tross for at det ikke var rettslig grunnlag for overføringene.

Grunnlag for domfellelsen etter post II var at domfelte skjulte USD 1 743 035 av utbyttet fra utroskapet ved å gjennomføre en rekke transaksjoner.

Domfelte har anket over post I (utroskap), II (selvvask) og IV (merverdiavgiftsunndragelse). For post I og II er ankegrunnene prinsipalt saksbehandlingen (mangelfull opplysning av saken), subsidiært bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. For post IV er det anket over saksbehandlingen (mangelfulle domsgrunner). Domfelte har også begjært ny behandling av de sivile erstatningskravene.

Det har vært en svært omfattende skriftutveksling mellom partene. Forsvarer innga støtteskriv 15. mai 2015. Påtalemyndigheten kom med merknader til støtteskrivet i påtegning 19. juni 2015. Forsvarer innga supplerende støtteskriv 3. august 2015. Påtalemyndighetens merknader til det supplerende støtteskrivet ble gitt i påtegning 10. august 2015. Påtalemyndigheten kom med ytterligere bemerkninger og dokumentbevis i påtegning 1. september 2015. Blant annet ble det framlagt et dokument fra straffesaken mot LeKarz i Sveits. I skriv 11. september 2015 kommenterte forsvarer påtegningen av 1. september 2015, og la fram noen nye dokumentbevis. Påtalemyndigheten innga en siste påtegning 18. september 2015, hvor det ble opplyst om at forsvarers skriv 11. september 2015 ikke foranlediget ytterligere bemerkninger. Forsvarer kom med to ytterligere skriv, datert henholdsvis 29. september og 5. oktober 2015. I sistnevnte skriv ble det framlagt en skriftlig erklæring. Personen som hadde avfattet erklæringen ble også påberopt som vitne.

Lagmannsretten bemerker:

Innledningsvis nevner lagmannsretten at alle ankeobjektene skal siles etter straffeprosessloven § 321 andre ledd.

Sakens bakgrunn er i helt korte trekk følgende:

Riggselskapet Thule gikk konkurs 16. september 2010. Det er en av norgeshistoriens største konkurser, med krav på over 2,6 milliarder kroner. Domfelte var styreleder i selskapet fra 22. mars 2007 til 15. september 2009.

Thule inngikk i 2005 og 2006 avtaler med et verft i De forente arabiske emirater om blant annet gjenoppbygging av én rigg og bygging av to nye rigger. Det oppsto problemer mellom Thule og verftet. Problemene toppet seg da Thule 30. juni 2007 ble utestengt fra verftet og alt arbeid på riggene stanset opp. Etter anbefaling fra domfelte inngikk Thule 27. juni 2007 en konsulentavtale med amerikaneren Ronald LeKarz, en gammel venn og forretningsforbindelse av domfelte. LeKarz skulle være på plass i Emiratene, og blant annet være engasjert i arbeidet med å ordne opp i situasjonen med verftet. Hans honorar var USD 30 000 per måned.

I siste del av november 2007 fikk Thule medhold av domstolene i emiratet Sharjah i at de igjen skulle få tilgang til riggene og utstyr. Selskapets likviditet var imidlertid meget dårlig. Løsningen ble en ny aksjeemisjon på tilsammen ca. NOK 89 millioner. Pengene kom inn i to bolker. Selskapet ble 28. desember 2007 tilført ca. NOK 67 millioner og 1. februar 2008 ca. NOK 22 millioner.

Den 28. desember 2008 foretok Thule en overføring av USD 6 millioner (som ble tatt av de nylig innkomne pengene fra emisjonen) til selskapet SACs konto i Sveits. Pengene ble returnert på grunn av feil med mottagerkonto. Den 23. januar 2008 ble det overført USD 0,5 millioner fra Thule til LeKarz' private konto i Dubai, og dagen etter ble det overført USD 5,5 millioner til SACs nyopprettede konto i en annen sveitsisk bank. Ifølge e-post 16. desember 2008 fra domfelte til hovedeieren i Thule, var beløpet (USD 6 millioner) betaling for arbeid vedrørende åpning/tilgang til verftet i Emiratene "for å redde USD 600 millioner i verdier". Det er disse to transaksjonene (totalt USD 6 millioner) som er grunnlaget for tiltalen om utroskap.

Tingretten kom til at det ikke på noe tidspunkt har vært et rettmessig grunnlag for utbetalingen av til sammen USD 6 millioner fra Thule til LeKarz/SAC, og at Olav måtte dømmes for utroskap. Tingretten viste til en rekke momenter til støtte for sitt syn:

- det var domfelte og LeKarz som opprettet og var reelle eiere av SAC, et selskap hjemmehørende på Jomfruøyene (dommen side 11-12 og 28-29)
- en betydelig del av det totale beløpet som ble overført til SAC har i ettertid blitt disponert av domfelte, enten til personlig forbruk og investering i private formuesgoder, eller til aksjeinvesteringer (dommen side 15-26 og 28-29)
- svært lite informasjon til styret/administrasjonen i Thule om formålet med og bakgrunnen for utbetalingene i forkant av disse (dommen side 13-14)
- ingen avtale/faktura eller lignende (dommen side 14)
- Thules utbetaling var stor i forhold til selskapets likviditet på betalingstidspunktet (dommen side 14).

Anken over domfellelsen for post I (utroskap) og II (selvvask) gjelder som sagt prinsipalt saksbehandlingen (mangelfull opplysning, jf. straffeprosessloven § 294) og subsidiært bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Ankegrunnene henger nært sammen. Under saksbehandlingsanken er det anført at påtalemyndigheten skulle ha foretatt bevisopptak av til sammen ni vitner i utlandet, samt innhentet dokumenter fra straffesaken mot LeKarz i Sveits. Under bevisanken anføres det hovedsakelig at disse vitnene og dokumentene fra straffesaken i Sveits må føre til at domfelte frifinnes. I forsvarers skriv 11. september 2015 hevdes det at dokumentet fra straffesaken i Sveits som påtalemyndigheten la fram i påtegning 1. september 2015, ikke er tilstrekkelig.

Essensen i begge ankegrunnene er at betalingen av totalt USD 6 millioner var reelt vederlag for at Thule fikk tilgang til riggene ved verftet i Emiratene. De reelle eierne av SAC er ikke domfelte og LeKarz, men personer med tilknytning til den saudiarabiske kongefamilien. Det var disse personene som hadde avgjørende betydning for at Thule fikk tilgang til riggene. At en del av pengene i etterkant har blitt disponert av domfelte, skyldes at domfelte fikk låne pengene av SAC, og at dette var godkjent av de saudiarabiske eierne.

Lagmannsretten ser på *bevisanken* først, jf. prinsippet i straffeprosessloven § 326. Slik lagmannsretten ser det, er det klart at bevisanken ikke kan føre fram.

Lagmannsretten ser ingen grunn til å betvile at det ble gjort en stor innsats for å få ordnet opp i forholdene i Emiratene, og at også saudiarabiske konsulenter ble benyttet. Etter lagmannsrettens syn er det imidlertid klart at det ikke på noe tidspunkt har vært et rettmessig grunnlag for betalingen av til sammen USD 6 millioner fra Thule til LeKarz/SAC. Som tingretten peker på, fikk LeKarz allerede godt betalt for å ta seg av jobben med å rydde opp i Emiratene gjennom sitt månedlige konsulentonorar. Omstendighetene rundt betalingen av totalt USD 6 millioner er også påtakelige. Som tingretten påpeker, var selskapets likviditetssituasjon meget dårlig, og det ble gitt lite konkret informasjon om hva betalingen skulle gå til. Det forelå heller ingen faktura før ca. to måneder etterpå, og denne var – som tingretten påpeker på side 14 – mangelfull og bærer preg av å være laget i etterkant (jf. side 1809 i det digitale dokumentutdraget som ble benyttet for tingretten – "DU").

Det som etter lagmannsrettens syn må være avgjørende, er imidlertid forholdene rundt SAC – med andre ord selskapet som mottok betalingen på USD 5,5 millioner. Det er på det rene at selskapet ble opprettet av domfelte og LeKarz. Lagmannsretten finner det svært lite troverdig at det er saudiarabiske interesser som er de reelle eierne bak selskapet. All dokumentasjon tilsier at domfelte og LeKarz var de reelle eierne. Personene som bisto domfelte og LeKarz med opprettelsen av selskapet, dets bankkontoer og forvaltningen av selskapet/kontoene (bankmannen Eldring og advokat Tournaire) har forklart det samme (bevisopptakene i dok. 08,44, side 4, fjerde avsnitt, og dok. 08,45, side 3, nest siste avsnitt).

I anken er det anført at personene som bisto domfelte og LeKarz ikke er troverdige, fordi de risikerer streng straff etter sveitsiske hvitvaskingsregler dersom de har bistått til opprettelsen av et selskap styrt av stråmenn. Dette er i og for seg et poeng man må ta i betraktning. Men forklaringene støttes av dokumentasjonen i saken, også av den konfidensielle avtalen om bistand fra advokatfirmaet Tournaire (jf. DU side 1558).

I anken er det også med styrke pekt på et notat nedtegnet av en advokatfullmektig hos Tournaire i forbindelse med et møte 15. desember 2009. Dette skal underbygge at det står saudiarabiske interesser bak SAC (nedtegnelser om "prins Michal" m.v.). Som påpekt i tingrettens dom på side 28, har fullmektigen bekreftet at domfelte på dette møtet fortalte om saudiarabiske partnere i SAC. Imidlertid har fullmektigen også forklart at hun ble svært overrasket over opplysningene om at det skulle være andre eiere i SAC, og at domfelte og LeKarz ikke ga noen forklaring på hvorfor de tidligere ikke hadde fortalt advokatfirmaet om andre saudiarabiske partnere.

Advokat Tournaire har også forklart at domfelte og LeKarz' ønske (mot slutten av samarbeidet med Torunaire) om å føre opp en arabisk venn som ny rettighetshaver i SAC, må ha vært et forsøk på å skjule fortiden.

Som det framkommer av tingrettens dom side 28, har Eldring, Tournaire og fullmektigen forklart at det først var etter at Sven Aage Thoen ble ny styreformann i Thule 3. september 2009, og hans forespørsler om informasjon om overføringen av USD 6 millioner, at domfelte og LeKarz ønsket å endre registreringen av reelle eiere.

I tillegg kommer at domfelte har foretatt en omfattende disponering av store deler av midlene (USD 5,5 millioner) etter at de ble overført til SAC. Tingretten har listet opp transaksjonene på side 15 i dommen. På side 28-29 i dommen legger tingretten til grunn at en betydelig del av det totale beløpet i ettertid ble disponert av domfelte, enten til personlig forbruk og investering i private formuesgoder, eller til aksjeinvesteringer. Etter lagmannsrettens syn er det svært lite troverdig at pengene skal ha blitt gitt som lån til ham fra de påstått reelle eierne i SAC, noe tingretten også avfeier på side 15-16. Beløpet på USD 0,5 millioner som ble overført til LeKarz' private konto i Dubai, har LeKarz sagt han sendte videre til "en representant for rådgiverne til prinsefamilien i Saudi-Arabia". Det er ikke lagt fram noen dokumentasjon på hvor pengene har tatt veien.

Forsvarer er svært lite presis og anvender generelle vendinger når han beskriver hva de nye vitnene skal forklare seg om. På side 14 i støtteskrivet datert 15. mai 2015 står det at alle kan "bidra med å opplyse hvilken bistand Thule mottok i Saudi-Arabia da Sharja-verftet ble stengt, samt hvilke lokale aktører som var aktive bidragsyttere i denne prosessen og om Thule direkte eller indirekte mottok noen tjenester fra disse". Slik lagmannsretten ser det, danner imidlertid forholdene som tingretten har vektlagt – hemmeligholdet rundt hva pengene skulle brukes til og hvem som skulle være mottakere, opprettelsen av SAC og

disponering av pengene i ettertid – samlet sett et så sterkt grunnlag for domfellelse etter post I og II, at selv om de påberopte vitnene og samtlige dokumenter fra straffesaken i Sveits føres som bevis, kan dette ikke rokke ved tingrettens bevisvurdering.

Etter lagmannsrettens syn er det også klart at *saksbehandlingsanken* ikke kan føre fram. Det er riktignok slik at Økokrims begrunnelse for ikke å foreta etterforskingsskrittene var uheldig. Økokrim har hele tiden hevdet at det er uten betydning for tiltalen om Thule fikk noen motytelse for betalingen på USD 6 millioner (jf. for eksempel dok. 01,40). Lagmannsretten oppfatter det snarere slik at det er av sentral betydning om Thule fikk motytelser for pengene. Etter lagmannsrettens oppfatning kan imidlertid en eventuell saksbehandlingsfeil ved at forsvarers vitner ikke er blitt avhørt om grunnlaget for betalingen av USD 6 millioner, vanskelig tillegges virkning når det er klart at bevisanken ikke kan føre fram også dersom disse vitnene føres.

Lagmannsretten finner det også helt klart at *saksbehandlingsanken vedrørende post IV* – mangelfulle domsgrunner – ikke kan føre fram. Lagmannsretten viser til at tingrettens premisser vedrørende post IV om uriktig opplysning i omsetningsoppgave må leses i sammenheng med vurderingen vedrørende post III om unnlatt registrering i avgiftsmanntallet og unnlatt innsending av omsetningsoppgaver, samt den innledende redegjørelsen vedørende begge tiltalepostene på side 32-33 i dommen.

Endelig er det lagmannsrettens oppfatning at det ut fra retts- og bevisspørsmålene tingrettens avgjørelse reiser, er *forsvarlig* å nekte anken fremmet på grunnlag av skriftlig og forenklet behandling. I denne vurderingen har lagmannsretten sett hen til at det er idømt fire års fengsel, at saken har et svært omfattende og sammensatt bevisbilde, og at påtalemyndighetens begrunnelse for å motsette seg de påberopte vitnene har vært uheldig. Samtidig er tingrettens dom meget grundig, og lagmannsretten har funnet det klart at selv om de nye bevisene som påberopes i anken føres, kan dette ikke rokke ved de sentrale momentene ved tingrettens bevisvurdering.

Etter dette nektes anken fremmet.

Domfelte har begjært ny behandling av erstatningskravene som er pådømt i den påankede dom, domsslutningens punkt 3 og 4. Da anken er nektet fremmet, vil kravet ikke bli behandlet av lagmannsretten med mindre siktede eller fornærmede innen en måned etter at beslutningen er forkynt meddeler lagmannsretten at de krever fortsatt behandling av kravet. Behandlingen skal skje etter tvistelovens regler. Den foreliggende begjæring kan ikke sees å tilfredsstillere kravene til ankeerklæring i tvisteloven § 29-9 og det må derfor tas ut en anke som tilfredsstillere disse krav.

Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING

Anken nektes fremmet.

Thomas Christian Poulsen

Einar Kaspersen

Svein Kristensen

Dokument i samsvar med undertegnet original:

ecf

John Christian Elden

Fra: John Christian Elden
Sendt: 22. august 2016 09:29
Til: Hans Eirik Olav
Kopi: Håkon Juell Hassel; Hilde Olav; Mob.,Beate/1; Helene Olav
Emne: SV: Spørsmål om saken min -- HASTER

Jeg har ikke flere farger, så prøver å oppsummere spørsmålene dine som følger. Av hensyn til mulige frister har jeg merket mailen med HASTER.

1. Når det gjelder det borgerlige rettskrav fremmes det ikke til behandling i straffesaken når anken forøvrig ikke fremmes. Dette gis det ved standartekst i beslutningen uttrykk for på følgende måte fra lagmannsretten:

Eldens problem

"Domfelte har begjært ny behandling av erstatningskravene som er pådømt i den påankede dom, domsslutningens punkt 3 og 4. Da anken er nektet fremmet, vil kravet ikke bli behandlet av lagmannsretten med mindre siktede eller fornærmede innen en måned etter at beslutningen er forkynt meddeler lagmannsretten at de krever fortsatt behandling av kravet. Behandlingen skal skje etter tvistelovens regler. Den foreliggende begjæring kan ikke sees å tilfredsstille kravene til ankeerklæring i tvisteloven § 29-9 og det må derfor tas ut en anke som tilfredsstiller disse krav."

Dette er ingen underretning til straffesakens forsvarer, men til partten. Det er derfor det skrives at beslutningen må forkynnes for parten, som må vurdere om han på sivilrettslig grunnlag vil forfølge dette enten selv eller ved sivil egenbetalt advokat.

I straffesaken skal begjæringen om ny behandling tilfredsstille strpl § 314 - som den gjør - mens det ved eventuell sivil anke skal tilfredsstille kravene i tvisteloven.

Et annet spørsmål er imidlertid når 1 måneds fristen starter å løpe fra i et tilfelle der hele beslutningen ankes til Høyesterett. Spørsmålet er ikke avklaret. Det er prosedabelt å anføre at den først starter sitt løp når Høyesteretts avgjørelse forelå, dvs 22.07.16, og er meddelt deg. Du fikk den 26.07.16 fra meg. For ikke å ri fristene, er du på tryggest grunn om en sivil anke inngis Oslo tingrett idag pr e-post med kopi til Borgarting lagmannsrett til orientering. Originalen må postlegges straks mulig etter det til Oslo tingrett fra der du er i verden. Du vil da få krav om innbetaling av rettsgebyr.

Når jeg ikke anbefaler det, er det fordi en slik anke neppe kan føre frem og bare vil påføre deg kostnader i og med at den i praksis vil bygge på straffedommens beskrivelser med strengere beviskrav enn i en sivil sak.

Om du derimot har et krav mot Thule på annet grunnlag, må det starte ved ny sak i tingretten som du selvsagt kan anlegge derom du mener det er sivilrettslig grunnlag for det. Noen slik vurdering har jeg ikke foretatt. Eventuell dom i din favør vil kunne motregnes på vanlig måte.

2. Når det gjelder anken over straffeutmålingen er den ikke behandlet riktig. Jeg ser det første gang når du spør om det nå. I din opprinnelige ankeerklæring anker du også over straffeutmålingen. Det er det dokumentet som er selve anken i saken, og den som skal behandles. I min første ankestøtte

til lagmannsretten peker jeg på at det også foreligger en anke over straffeutmålingen, men ber om at det gis underretning fra lagmannsretten dersom man nå ønsker nærmere ankestøtteskriv på dette. Grunnen til det er kort fortalt at jeg mente anken over bevisvurderingen/ saksbehandlingen sto så sterkt at det neppe ville være nødvendig å argumentere særskilt på straffeutmålingen allerede under ankesilingen. Lagmannsretten synes ved sin beslutning å ha oversett denne anken, da de ikke nevner straffeutmålingsanken i sine premisser.

Det er intet krav i loven til at en anke over straffeutmålingen skal begrunnes nærmere, slik at lagmannsretten plikter å ta stilling til den så lenge den er inngitt. Den kan ikke avvises, og er heller ikke avvist. Den er rett og slett trolig ikke behandlet.

Jeg la ikke merke til før din nåværende mail at straffeutmålingsanken ikke var behandlet. Jeg legger til grunn at heller ikke du har lagt merke til det, da du ikke har sagt noe om det før.

Det er mulig det innen 3 måneder etter ankeutvalgets avgjørelse kan begjæres omgjøring og/eller tilleggsbeslutning fra lagmannsretten knyttet til anken over straffeutmålingen. Hvis det er tilleggsbeslutning som kreves, kan det løpe en egen toukers frist som egentlig er fra avsigelsen av avgjørelsen, men som trolig kan forelenges ved uvitenhet etter strpl §§ 52 jf 48 jf 45 jf 318. Uansett bør det hvis du ønsker det sendes krav så snart som mulig.

Dette er de to viktigste punktene der frister kan løpe.

Deretter følgende kort:

1. Det er ikke er vilkår for straffeansvar at det foreligger et sivilrettslig pliktbrudd. Dette er fastslått senest i Tordenskiold-saken. En sivil dom eller vurdering har heller ingen rettskraft i en straffesak, men vil normalt anses å ha stor bevisverdi hvis den er i tiltaltes favør.
2. Både subjektive og objektive vilkår for straff må foreligge på gjerningstidspunktet. Etterfølgende omstendigheter kan være bevis for hva som forelå tidligere, men etablerer i seg selv intet straffeansvar.
3. Kravene for EMD-klage er at man har utnyttet nasjonale tilgjengelige rettsmidler før klage. Er det intet effektivt nasjonalt rettsmiddel, kan det klages direkte til EMD uten nasjonal prøving. EMD vil dermed foreta en konkret prøving av om det du nå anfører er noe du burde ha anført tidligere før dommen nasjonalt ble rettskraftig.

Fra: Hans Eirik Olav <heolav@gmail.com>

Sendt: 19. august 2016 04:38

Til: John Christian Elden

Kopi: Håkon Juell Hassel; Hilde Olav; Mob., Beate/1; Helene Olav

Emne: Re: Spørsmål om saken min

Hei, og takk for svar, som fremtvinger oppklaringer.

Mine merknader i rødt, nedenfor

2016-08-18 12:06 GMT+02:00 John Christian Elden <j.c.elden@elden.no>:
merknader inntatt i mailen i blått

John Christian Elden

Fra: John Christian Elden
Sendt: 23. august 2016 12:10
Til: Hans Eirik Olav; Håkon Juell Hassel
Kopi: Hilde Olav; Mob.,Beate/1; Helene Olav
Emne: straffutmåling
Vedlegg: anke strutm.pdf

Dette betyr at Elden ikke skulle ha hatt saken, jf advokatforskriften pkt. Erstatningskravet er en vesentlig del av saken, og burde ha vært gitt en grunding behandling

Vedlegger begjæring til lagmannsretten om fortsatt behandling av anken over straffutmålingen

Dersom de må avsi tilleggsbeslutning, er dommen ikke rettskraftig

Dersom de behandler den som omgjøringsbegjæring, er dommen rettskraftig frem til eventuell omgjøring finner sted

Det vil imidlertid være umusikalsk å innkalle deg til soning mens den prosessen pågår

Når det gjelder spørsmål om egen sivil anke, sivil stevning m.v., vil jeg ikke rådgi deg i den prosessen men henviser til sivil advokat. Kanskje en slik eller du selv har mange gode ideer som jeg ikke har sett på innenfor rammen av straffesaken og forsvareropdraget. Jeg har ikke kapasitet til å se på dette nå. Om fristene viser jeg til tidligere mail.

jce

Fra: Hans Eirik Olav [<mailto:heolav@gmail.com>]
Sendt: 22. august 2016 17:05
Til: John Christian Elden; Håkon Juell Hassel
Kopi: Hilde Olav; Mob.,Beate/1; Helene Olav
Emne: Fwd: Stevning i privat straffesak

Hei,

Se dagens stevning i privat straffesak, som vennligst ber dere lese grundig.

I det jeg viser til Rt-1999-36 og Rt-2011-855, se stevningen s 4 og 5, er mitt spørsmål om ikke dette burde vært med i anke- og omgjøringsbegjæringen? Jeg mener å huske at du, JC, hadde noe liknende (kanskje det samme?) med i avslutningsinnlegget i tingretten?

Med all mulig respekt synes jeg ikke at det er mitt ansvar å passe på korrekt og nødvendig oppfølging av straffutmålingen, ref vår emailutveksling. Jeg regner med at det er en forsvarers oppgave, og at du tar tak i det.

Jeg ønsker forslag til hvordan dere kan følge opp dette videre, slik at vi kan få slutt på dette vedvarende lange overgrepet mot meg og familien nå, ikke om 3-4 år.

Med all mulig respekt, mener jeg tidspunktet er inne for deg, JC, til å bruke media og politiske kanaler/kontakter for å gjøre noe med status quo. Du er en av de beste på akkurat det, ref eksempelvis ditt initiativ i Hemsedal saken.

Mvh - Hans E.

Borgarting lagmannsrett
Postboks 8017 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 23. august 2016

Oppdragsansvarlig advokat: John Christian Elden

**REF 15-022223AST-BORG/04 - HANS EIRIK OLAV F. 30.6.1956:
BEGJÆRING OM TILLEGGSBESLUTNING / OMGJØRING**

Hans Eirik Olav stilte meg 17. ds. spørsmål om hva som skjedde med hans anke over straffeutmålingen i ovennevnte silingssak. Mitt svar var at jeg vet ikke. Men det ga grunn til å nøste noe i saken.

I Olavs egenhendige rettidige ankeerklæring av 26. januar 2015 heter det om anken:

«Det ankes over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffeutmålingen, samt de sivile krav.»

Ved Økokrims overendelse av anken til ankesiling 2. februar 2016 skriver Økokrim at

«Anken gjelder feil ved saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og under lovanvendelsen og subsidiært straffutmålingen, idømt erstatning og ileggelse av saksomkostninger.»

Støtteskriv inngis herfra 15. mai 2015 for så vidt gjelder de øvrige ankegrunner. Om straffeutmålingen heter det bare indirekte at

«Dersom lagmannsretten i en slik situasjon skulle velge å ville avsi dom for det resterende i stedet for å la tingretten avgjøre dette, jfr strpl § 347 annet ledd jfr første ledd, bes om frist for prosesskrift vedrørende straffeutmåling for det resterende dersom det skal avgjøres under ankesilingen. Det antas at det alternativt kan henvises til muntlige forhandlinger for dette, jfr strpl § 321.»

Noe av bakgrunnen for dette var at anken etter forsvarers oppfatning sto så vidt støtt at den måtte bli å avgjøre enten ved opphevelse eller henvisning til ny behandling, jfr den omfattende argumentasjon for dette. Det ble derfor ikke brukt

tid på nærmere utdypning av straffutmålingsanken på dette stadie av saken. Spørsmålet om straffeutmåling blir deretter ikke tatt opp nærmere fra forsvarer, aktor eller lagmannsretten under ankesilingsprosessen.

I Borgarting lagmannsretts beslutning av 12. oktober 2015 på side 2, annet avsnitt, fremgår at lagmannsretten ikke har behandlet anken over straffeutmålingen. De øvrige ankegrunner drøftes og avgjøres ved denne beslutning.

Beslutningen begjæres omgjort, og påankees til Høyesteretts ankeutvalg så langt den har tatt stilling til anken. Denne del kuliminerer ved ankeutvalgets kjennelse av 22. juli d.å.

Etter strpl § 314 er det ikke noe krav om at en anke over straffeutmålingen må begrunnes nærmere, eller at det må skrives noe støtteskriv på denne ankegrunn.

Tiltalte ble klar over at denne ankegrunn ikke var drøftet ved sin gjennomgang av sakskomplekset 17. august d.å. i forbindelse med at han har inngitt anmeldelse/stevning i privat straffesak mot flere av aktørene i prosessen mot han. Han reiser følgende spørsmål til meg:

«5. I ditt avslutningsforedrag i tingretten argumenterte du subsidiært på straffeutmålingen. Om jeg ikke husker feil la du ned subsidiær påstand om ca. 2 års fengsel. Jeg er interessert i hvilke argumenter og rettskilder du brukte og hvorfor vi, rettere sagt dere, ikke forfulgte straffeutmålingen subsidiært i den videre saksgangen? En subsidiær påstand om lengden på straffen må jo være høyest aktuell når vi ser på tiden som er gått, mer enn 5 år, og den belastning dette har vært, i tillegg til de anførsler du hadde og kanskje har flere av nå?»

Jeg svarer han som riktig er at den delen av anken var i det følgende uteglemt etter det første støtteskrivet. Han repliserer at det må være forsvarers ansvar å følge opp at retten behandler hele anken. Jeg kan vanskelig være uenig, og tar gjerne en ansvarsdeling her.

Det er imidlertid sikker rett at eventuelle feil som må tillegges forsvarer, aktor eller domstol under prosessen, ikke skal gå ut over tiltalte, jfr Rt-2015-334.

Da anken ikke kan ses behandlet, bes prinsipalt om at det avsies en tilleggsbeslutning over denne del av anken. Begjæringen er fremmet innen 14 dager etter at Olav ble klar over mangelen, jfr strpl § 53 jf § 48 jf § 45 jf § 310 jf § 318. Det må avsies en ny beslutning om denne del av anken, jfr Rt 2014 s 839 og Rt 2001 s 309.

Subsidiært må det, overensstemmende med Rt 2004 s 546, foretas en vurdering av omgjøring etter strpl § 321 siste ledd. Nærværende sak er parallell med denne saken, dog slik at begjæringen om tilleggsbeslutning ble fremsatt senere enn to uker etter at tiltalte var klar over mangelen. Tilleggsbeslutning var derfor ikke aktuelt, og reglene om omgjøring måtte følges.

Det følger av den etterfølgende avgjørelse fra Borgarting lagmannsrett i LB-2004-11602 at anken over straffeutmålingen deretter ble tatt til følge.

For ordens skyld nevnes at omgjøringsbegjæringen er rettidig. Dette må etter Høyesteretts praksis fremmes senest 3 måneder etter at dommen ellers er blitt rettskraftig. Dette skjedde ved ankeutvalgets avgjørelse av 22. juli d.å.

Som det fremgår av Høyesteretts avgjørelser over, er det intet hinder at dommen for øvrig er blitt «rettskraftig» for at begjæringen kan behandles, jfr også Gulating lagmannsretts beslutning av 30. juni 2016 sak LG-16-083571.

Lagmannsretten skal følgelig på en av ovennevnte måter ta stilling til spørsmålet om utmåling av straff. Ved denne vurdering må lagmannsretten bygge på de forhold som lagmannsretten selv legger til grunn ved sin beslutning om ankenektelse over bevisvurderingen og manglende omgjøring her. Det innebærer at der det er bygget på et annet faktum enn det tingretten har lagt til grunn for så vidt gjelder et av kjernespørsmålene i saken: Om den omstridte transaksjon var en redningsaksjon, må lagmannsrettens egen vurdering legges til grunn. Faktum må for øvrig suppleres med det som er fremkommet særlig gjennom den sivile prosessen i ettertid, og som fremgår av innsendte prosesskrift i sakens anledning.

Straffeutmålingen må ut fra dette ta utgangspunkt i Rt 2005 s 1195 der det ble utmålt to års fengsel for subsidiebedrageri for å holde Hurtigruta i drift. Omfanget fremgår av avsnitt 16:

«For A gjeld domfellinga frå og med tilskota for året 1996. Han hadde som før nemnt teke over som økonomidirektør i 1995. Domfellinga gjeld grovt bedrageri for åra 1996-2002, då ferjerekneskap for 1994-2000 vart nytta som grunnlag for forhandlingane. Tap og tapsfare for desse åra under eitt var 31-34 millionar kroner og 76,2 millionar kroner. A er også funnen skuldig i forsøk på grovt bedrageri for året 2003. Tapsfaren for dette året utgjorde 7,4 millionar kroner.»

Spørsmålet om straff skal også vurderes i lys av tidsforløpet frem til anken blir avgjort, jfr LB-2004-11062 som vist til over.

Forholdene i tiltalens post I som bærer straffen er begått primo 2008. Det er 8,5 år siden pr i dag. Straffen må både nedsettes og gjøres delvis betinget. Det vises herunder til Rt-2013-1254 (Tordenskiold rederier), der halve straffen ble gjort betinget ut fra tidsforløpet.

For ordens skyld ved sammenligning av beløp, bemerkes at dollarkursen i 2008 var rekordlav, og i mars 2008 sto i 5,18 kroner pr dollar, se herunder tingrettens dom punkt 12.

Nærværende begjæring inngis i dag under henvisning til frister. Den sendes i kopi til Økokrim. Det tas forbehold om å utdype anførselene knyttet til den konkrete straffeutmålingen. Så langt anføres at det i alle fall ikke kan være klart at anken ikke kan føre frem, og at den derfor må bli å fremme til muntlige forhandlinger, jfr strpl § 321.

Anken over straffeutmålingen påstås fremmet.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Elden DA

John Christian Elden
Advokat

Kopi: Økokrim

John Christian Elden

Fra: John Christian Elden
Sendt: 3. januar 2017 16:01
Til: Hans Eirik Olav
Kopi: Håkon Juell Hassel; Hilde Olav
Emne: SV: SV: Forslag til innledning
Vedlegg: Omgj suppl utkast 03.01.2017.docx

Her er gått mye frem og tilbake mellom håkon og meg i dag, men vi prøver da vedlagte som skal ha hensyntatt dine merknader fra i går samt siste endringer fra idag

jc

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Hans Eirik Olav [mailto:heolav@gmail.com]
Sendt: 3. januar 2017 15:29
Til: John Christian Elden
Kopi: Håkon Juell Hassel; Hilde Olav
Emne: Re: SV: Forslag til innledning

Ja, dette er jo musikk i mine ører!

Mine forventninger til resten av skrivet blir ikke mindre av det.

☺ hans E.

Sendt fra min iPad

> Den 3. jan. 2017 kl. 15.25 skrev John Christian Elden <j.c.elden@elden.no>:

>

> Slik f eks

>

>

> "Omgjøringsbegjæringen av 22.10.2016 omhandler blant annet straffeprosessen i Sveits i forhold til nærværende sak. Som en følge av Økokrims egne uttalelser om hvor sammenfallende disse to sakene er, har vi bedt både Økokrim og bostyrer om å besvare noen enkle men viktige spørsmål vedrørende straffesaken i Sveits. Etter gjentatte forespørsler nekter begge å svare på våre spørsmål, og bostyrer nekter i tillegg innsyn, jfr bilag 1-7. Slik det videre fremgår av dette skriv, jfr. bilag 8, har Økokrim/påtalemyndigheten, og bostyrer, i tillegg til straffeforfølgelse av Olav i Norge, samtidig deltatt og bidratt i en straffeprosess mot Olav i Sveits, jfr bilag 8. Prosessen har pågått siden tidspunkt fra anmeldelsen av ankende part i 2011, og Økokrim har ikke informert hverken domstolen eller oss om sin kjennskap til og deltakelse i denne straffeprosessen, som gjør den norske dommen i strid med reglene om dobbelt strafforfølgning, og som medfører at den må oppheves. I tillegg kan retten ikke se bort fra at mangelen på dokumentene på Sveits har betydning for den materielle dommen, slik at også bevisanken må fremmes slik at saken kan underkastes en fullstendig ny behandling.

>

>

John Christian Elden

Fra: John Christian Elden
Sendt: 31. august 2016 11:35
Til: Hans Eirik Olav; John Christian Elden; Håkon Juell Hassel
Kopi: Hilde Olav; Helene Olav; Mob.,Beate/1
Emne: SV: Nye bevis Sveits

For god ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det offentliges oppnevning som forsvarer opphørte pr 220716 da ankeutvalgets avgjørelse forelå, og at arbeide med omgjøring også må finansieres. Ta det nærmere med Håkon så det er en avtale på plass.

Jc

Sendt fra min Samsung Galaxy-smarttelefon.

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Hans Eirik Olav <heolav@gmail.com>

Dato: 31.08.2016 10:22 (GMT+01:00)

Til: John Christian Elden <j.c.elden@elden.no>, Håkon Juell Hassel <h.j.hassel@elden.no>

Ko: Hilde Olav <hilde.olav@gmail.com>, Helene Olav <heleneolav@hotmail.com>, "Mob.,Beate/1" <olav.beate@gmail.com>

Emne: Nye bevis Sveits

Hei,

Nye bevis ifm omgjøringsbegjæring på saksbehandling:

Jeg leser i Dagladet nå om straffesaken mot Yaras ledelse. Artikkelen er signert "Gjedda". Ett moment i artikkelen er interessant. Gjedda har nemlig fått tilgang til en bot som Yaras samarbeidspartner i Sveits har fått, og da Gjedda ringer sveitseren Zivy for å konfrontere han med denne avgjørelsen, svarer sistnevnte (meget opprørt) at dette er avgjørelser som man etter sveitsisk lov ikke har lov å sende til Gjedda og hans likesinnede. Hva betyr dette? Kunne du, JC, grave frem dette regelverket, og se om dette kan komme oss til nytte? Dersom dette er korrekt må det jo også få konsekvenser for Genèveartiklene i fjor sommer/høst. Vi ser her et mønster i disse straffesakene, nemlig at sveitsiske myndigheter lukker straffesaker med bøter, og lar "hjemlandet" til de involverte få fortsette, med de sveitsiske bøkene i ryggsekken, som en slags brekkstang for å få gjennomført en vellykket straffesak. Vi ser altså konturene av et råttent spill, som vi mer og mer er i stand til å dokumentere med nye bevis (i dette tilfelle Yara saken) og som burde åpne opp for å forlange fullt innsyn i Sveits.

Når vi oppdaterer det vi tidligere har anført om dette, og argumenterer for hvordan dette beviser at ting skjer bak lukkede dører i den hensikt å få meg (og andre) dømt, da kan vel ingen domstol sitte å se på at jeg blir dømt uten at domstolen og oss har fått fullt innsyn i den prosessen som gjør at jeg får en fellende dom. Norge kan neppe være bekjent med å delta aktivt i et slikt råttent spill.

Jeg mener dette må forfølges, gjerne etter at vår subsidiære anførsler om straffeutmåling er ferdig (med mindre det blir muntlige forhandlinger ut i 2017).

Mvh - Hans e.

John Christian Elden

Fra: John Christian Elden
Sendt: 6. september 2016 11:36
Til: Hans Eirik Olav
Kopi: Håkon Juell Hassel; Christian Flemmen Johansen; Hilde Olav
Emne: SV: Forsvarerrollen og videre prosesser
Vedlegg: Supplerende støtteskriv straffeutmåling 05.09.2016.docx

VEDLAGT FØLGER UTKAST TIL PROSESSKRIFT TIL LAGMANNSRETTEEN SOM BØR SENDES I DAG

EVENTUELLE MERKNADER IMØTESES

NÅR DET GJELDER ANKEUTVALGETS AVGJØRELSE, ER DET DU BEKREFTER Å HA MOTTATT DET DOKUMENT DU HAR MOTTATT. HVERKEN MER ELLER MINDRE. DU VEDTAR IKKE FORKYNNELSE, MEN MOTTAK AV DOKUMENTET. DU KAN SKRIVE DET EKSP LISITT HVIS DU VIL. DET INNTREER FOR ØVRIG INGEN STRAFFERETTSLIGE VIRKNINGER AV FORKYNNELSE AV ANKEUTVALGETS AVGJØRELSE, DA DEN ER RETTSKRAFTIG VED AVSIGELSEN – GITT AT DET FINNES ET SIGNERT ORIGINALDOKUMENT – OG IKKE VED FORKYNNELSEN

Forsvareropnevningen er avsluttet ved endelig dom, og er foretatt av den samme domstol som du mener er inkompetent. I så fall foreligger det ingen forsvareropnevning heller. Det er mulig det er et menneskerettsbrudd som kan angripes til EMD dersom det foreligger en gyldig tiltalebeslutning som skal behandles av en domstol. Det er selvsagt ikke til hinder for at du kan engasjere og bruke forsvarer, men det dekkes ikke av det offentlige.

Min oppfatning i ABC nyheter om dommerforsikringer var basert på daværende Høyesterettpraksis, og er gjengitt slik på Lovdata i februar 2012:

«Et oppslag i ABC-nyheter idag indikerer at halvparten av landets dommere ikke har innsendt dommerforsikring til domstolsadministrasjonen, jfr <http://www.abcnyheter.no/meninger/borger/2012/02/18/dommere-uten-dommerforsikring-avsier-ugyldige-dommer>.

Jeg håper dette ikke betyr annet enn at forsikring er avgitt etter de gamle reglene, men det bør jo snarest klarlegges.

En dom avsagt av en dommer som ikke har avlagt forsikring er utvilsomt ikke gyldig, jfr bl.a. Rt 1991 s 900, LH-1996-348 og RG-1999-1231, og skal medføre opphevelse både innenfor og utenfor eventuelle ankegrunner. Det er også en gjenopptagelsesgrunn etter strpl § 390.»

Trolig på bakgrunn av dette og den offentlige debatt rundt spørsmålet der bl.a. lagmann Anders Bøhn også hadde kommentert på Lovdata, fremmet ankeutvalget spørsmålet til behandling i Høyesterett. Jeg prosederte ikke saken. I dom av 26.06.12 (Rt 2012 s 1035) endret Høyesterett tidligere rettsoppfatning, og uttalte nå:

«Etter domstolloven § 60 skal embetsdommere avgi skriftlig dommerforsikring. Slik forsikring fra en lagdommer forelå ikke i arkivet i Domstoladministrasjonen eller Justisdepartementet, og dommeren selv husket ikke om han hadde underskrevet dommerforsikring. Etter gjennomgang av sakens forhistorie fant Høyesterett at det forelå tilstrekkelig sannsynlighetsovervekt for at dommeren hadde avgitt dommerforsikring. Det kunne ikke kreves at forsikringen kunne fremlegges eller bekrefte på annen måte. Under enhver omstendighet kunne manglende dommerforsikring ikke være en absolutt opphevelsesgrunn etter tvl. § 29-21 annet ledd bokstav b eller strpl. § 343 annet ledd nr. 3. Det ble uttalt at ingen

rettssikkerhetsgaranti blir trådt for nær om manglende dommerforsikring ikke blir tillagt virkning som absolutt opphevelsesgrunn.»

Jeg er ikke enig i den siste delen av dette som formalakt, da det er min oppfatning at de tidligere rettsavgjørelser var korrekte. Min oppfatning er imidlertid ikke avgjørende.

Dine anførsler synes imidlertid å berøre en annen side. Nemlig om de overhodet er utnevnt til dommere. Dette ble anført for Høyesterett, og nasjonale rettsmidler er uttømt. Dersom du ønsker dette sporet videre gått opp, er det EMD som er rett instans innen 6 måneder etter ankeutvalgets avgjørelse 22.07.16.

Det er ikke opp til en advokat å instruere domstolen om hvordan den skal forholde seg i samsvar med ovennevnte lovparagrafer. Det blir ved en eventuell klage til EMD opp til denne domstols dynamiske rettsutvikling (som endrer seg fra tid til tid) om de anser domstolens sammensetning som EMK-stridig ved at det ikke utgjør en domstol i lovens forstand.

Det hører ikke under forsvareroppgjøret å inngi anmeldelser eller å ta ut stevning for Riksrett, og jeg har ikke kapasitet til å se på de spørsmålene som et eget sivilt oppdrag for deg nå.

Vennligst gi eventuelle tilbakemeldinger på utkastet til prosesskrift så snart som mulig for at vi skal kunne få det tatt i betraktning

Jce

Fra: Hans Eirik Olav [mailto:heolav@gmail.com]

Sendt: 5. september 2016 11:43

Til: John Christian Elden

Kopi: Håkon Juell Hassel; Christian Flemmen Johansen; Hilde Olav

Emne: Forsvarerrollen og videre prosesser

Hei John Christian,

Vedlagt følger min email til deg av 24. august 2016, nå i notats form, som jeg ennå ikke har fått et svar på. Slik det fremgår av dette notat og nærværende email er ikke ditt forsvareroppgjøret avsluttet 22. juli 2016, men fortsetter som følge av dine egne konklusjoner, jfr. uttalelse til ABC nyheter og ankeskriv av 7. juli 2016, dvs. inntil saken er avsluttet av en kompetent domstol. La meg utdype dette ved å ta for meg dine egne anførsler og påstander om dette:

Jeg fremhever følgende uttalelse fra deg:

«Det holder ikke om de har formalkompetanse til å være dommere»

BORGARTING LAGMANNSRETT

BESLUTNING

Avsagt: 16.09.2016

Saksnr.: 15-022223AST-BORG/04

Dommere: Konstituert lagdommer Thomas Christian Poulsen
Lagdommer Einar Kaspersen
Lagdommer Svein Kristensen

Tiltalt Hans Eirik Olav Advokat John Christian Elden

Påtalemyndighet Økokrim Førstestatsadvokat Elisabeth Harbo-Lervik

Hans Eirik Olav, født 30. juni 1956, ble ved Oslo tingretts dom 12. januar 2015 dømt for grovt økonomisk utroskap (straffeloven § 275 første og andre ledd, jf. § 276) (post I) og grov selvvask (straffeloven § 317 andre ledd jf. fjerde ledd) (post II). Han ble også dømt for overtredelser av merverdiavgifts-, regnskaps- og ligningsloven. Straffen ble satt til fengsel i fire år. Domfelte ble også dømt til å betale totalt USD 6 millioner i erstatning til Thule Drilling AS, dets konkursbo.

Domfelte anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffeutmålingen. Han begjærte også ny behandling av de sivile kravene.

Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 12. oktober 2015 ble anken nektet fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 andre ledd. Det vises til beslutningen for en gjennomgang av sakens faktum og bakgrunn i korte trekk

Domfelte begjærte omgjøring av beslutningen om å nekte anken fremmet. Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 3. juni 2016 ble begjæringen ikke tatt til følge. Domfeltes anke over de to beslutningene ble forkastet ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 22. juli 2016 (HR-2016-1639-U).

I skriv 23. august 2016 har domfeltes forsvarer gjort oppmerksom på at lagmannsretten ved nektelsesbeslutningen ikke tok stilling til anken over straffutmålingen. Domfelte har derfor begjært om tilleggsbeslutning eller omgjøring. I skrivet 23. august og senere skriv 7. september 2016 er det i korte trekk anført at lagmannsretten ved ankenektelsen har lagt til grunn et annet faktum enn tingretten har gjort. Lagmannsretten har i motsetning til tingretten ment at redningsaksjonen var en positiv begivenhet for Thule Drilling, som tilførte og ikke tappet selskapet for penger. Videre vises det til den lange saksbehandlingstiden i saken, særlig tiden fra tingrettens dom, herunder innvirkningen dette har hatt på domfeltes helse. Endelig vises det til at domfelte satt ulovlig i varetekt fra 9. juni til 28. juni 2011.

Påtalemyndigheten har i påtegning 2. september 2016 anført at begjæringen må avvises, da lagmannsretten ikke har kompetanse til å avsi tilleggsbeslutning eller beslutning om omgjøring etter Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse, hvoretter straffesaken mot domfelte er blitt rettskraftig. Det eneste rettsmiddelet som gjenstår til domfeltes rådighet, er å begjære gjenopptakelse av Høyesteretts ankeutvalgs kjennelser.

Lagmannsretten bemerker:

Det er på det rene at det er en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten i beslutningen 12. oktober 2015 ikke tok stilling til anken over straffutmålingen.

Lagmannsretten finner ikke grunn til å ta endelig stilling til om det er adgang til å avsi tilleggsbeslutning, da det uansett er klart at anken over straffutmålingen ikke vil føre fram og bør nektes fremmet etter straffeprosessloven § 321 andre ledd, jf. prinsippet i straffeprosessloven § 318 andre ledd.

Domfelte er rettskraftig funnet skyldig i grov utroskap av USD 6 millioner og grov selvvask av ca. USD 1,75 millioner fra utroskapsutbyttet, samt overtredelser av merverdiavgifts-, regnskaps- og ligningsloven.

Om straffutmålingen har tingretten blant annet uttalt:

Strafferammen for grov utroskap er seks år. Det store beløpet taler for en streng straff. Når det dreier seg om økonomisk kriminalitet av denne art hvor beløpene blir så vidt store, kan det bare i begrenset utstrekninger trekkes slutninger fra straffutmålingen i saker hvor beløpene er langt høyere. Det vises til Rt-1994-232.

Strafferammen for grov selvvask er også seks år. Selvvaskingen omhandlet store beløp og er etter rettens syn i kjerneområdet for bestemmelsen i straffeloven § 317 annet ledd. Utbyttet av sin kriminelle virksomhet har tiltalte - i ikke liten utstrekning - anvendt til private formål, herunder forbruk og investeringer. Retten finner videre at han har handlet slik at det har vært vanskelig å oppdage forholdene. Sammenhengen med utroskapen gjør det vanskelig å utmåle en tenkt straff for selvvaskingsforbrytelsen isolert sett. Det er likevel klart at den må få en merkbar betydning ved fastsettelsen av den samlede straffen.

Det må i straffeskjerpene retning legges vekt på at tiltalte har hatt en sentral rolle i utroskapen mot Thule, et selskap som forvaltet store verdier. Tiltalte har misbrukt den tillit han hadde i kraft av sitt styreverv i selskapet. For aksjemarkedet er det av grunnleggende betydning at tillitsmenn i slike selskap er seg sitt styreansvar bevisst. Det samme gjelder i forhold til långivere. Allmennpreventive hensyn tilsier derfor streng reaksjon overfor den type alvorlig tillitsbrudd som det her er tale om.

...

Det har gått relativt lang tid siden enkelte av de straffbare forholdene ble begått. Den lange saksbehandlingstiden skyldes dels at etterforskningen har vært komplisert på grunn av selskapsopprettelse og transaksjoner i utlandet, og med utenlandske vitner som det har vært tidkrevende å få avhørt. Det er grenser for i hvilken utstrekning tiltalte kan godskrives en lang saksbehandlingstid, når dette primært skyldes at han i vesentlig grad har benyttet seg av arrangement som har komplisert etterforskningen. Tiltaltes straffbare forhold i tilknytning til tiltalens post II fortsatte for øvrig i noe tid etter at Økokrim igangsatte etterforskning og pågrep tiltalte i juni 2011, noe som må anses som skjerpene. Retten har like fullt - i samsvar med påtalemyndighetens argumentasjon - kommet til at det må tas noe hensyn til tidsbruken i saken.

Retten kan ikke se at det foreligger andre formildende omstendigheter.

Påtalemyndigheten har anført at post I og II, og de øvrige lovovertrædelsene som utgangspunkt bør straffes med henholdsvis fem og ett år. Hensyntatt sakens alder har aktor påstått fengsel i fire år og seks måneder. Retten har - under tvil - kommet til at dette er for høyt. Etter rettens syn kan straffen passende settes til fengsel i fire år. Retten har funnet veiledning i Rt-2008-1473, Rt-2011-1418, Rt-1994-200, Rt-2011-257 og Rt-2013-1254

Lagmannsretten deler tingrettens syn på straffverdigheten av de handlingene domfelte er funnet skyldig i. Den generelle saksbehandlingstiden er også vektlagt i tilstrekkelig grad i en sak av denne karakter, jf. Rt. 2011 side 257 avsnitt 88. I lys av avgjørelsene tingretten har vist til, mener lagmannsretten at straffen bør ligge på fengsel i noe over fire år. Når det gjelder tiden som er gått etter tingrettens dom, herunder betydningen for domfeltes helse, kan dette bare i begrenset grad tillegges vekt. Det har vært tale om en svært omfattende skriftutveksling, og saken har blitt behandlet med nødvendig framdrift. Det vises til Rt. 2010 side 1624 avsnitt 30. En viss kompensasjon må imidlertid gis for at anken over straffutmålingen behandles først nå. Samlet sett er lagmannsretten derfor enig med tingretten i at straffen på fengsel i fire år er passende.

I begjæringen er det særlig anført at lagmannsretten under ankeprøvingen har lagt til grunn et annet faktum enn tingretten, nærmere bestemt at redningsaksjonen var en positiv begivenhet for Thule Drilling, og at dette må føre til en lavere straff. Lagmannsretten er ikke enig i dette. Selv om lagmannsretten har lagt til grunn at arbeidet med å ordne opp i Emiratene var i selskapets interesse, er det sentrale poenget at det uansett – slik tingretten har lagt avgjørende vekt på – ikke var noe rettmessig grunnlag for betalingen på USD 6 millioner til LeKarz/SAC. Det vises til lagmannsrettens beslutning 15. oktober 2015 for en nærmere begrunnelse for dette.

Endelig nevner lagmannsretten at domfelte ved tingrettens dom gitt fradrag for utholdt varetekt. Om kompensasjon for urettmessig frihetsberøvelse i anledning saken, vises det til straffeprosessloven kapittel 31.

Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING

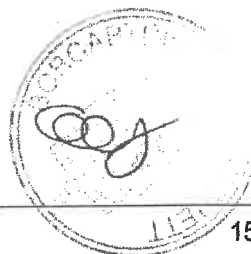
Anken over straffutmålingen nektes fremmet.

Thomas Christian Poulsen

Einar Kaspersen

Svein Kristensen

Dokument i samsvar med undertegnet original:

BORGARTING LAGMANNSRETT

BESLUTNING

Avsagt: 20.01.2017

Saksnr.: 16-171164AST-BORG/04

Dommere: Lagmann
Lagdommer
Lagdommer

Hans-Petter Jahre
Fredrik Charlo Borchsenius
Harald G. Nyhus

Tiltalt Hans Eirik Olav Advokat John Christian Elden

Påtalemyndighet Økokrim Politadvokat Elisabeth Harbo-Lervik

Saken gjelder begjæring om omgjøring av beslutning om å nekte anke fremmet.

Hans Eirik Olav, født 30. juni 1956, ble ved Oslo tingretts dom 12. januar 2015 dømt for grov økonomisk utroskap (straffeloven 1902 § 275 første og andre ledd, jf. § 276) (post I) og grov selvvask (straffeloven 1902 § 317 andre ledd jf. fjerde ledd) (post II). Han ble også dømt for overtredelser av merverdiavgifts-, regnskaps- og ligningsloven. Straffen ble satt til fengsel i fire år. Han ble dessuten dømt til å betale totalt USD 6 millioner i erstatning til Thule Drilling AS, dets konkursbo.

I Borgarting lagmannsretts beslutning 12. oktober 2015 side 3 er sakens faktum kort sammenfattet slik:

Riggsselskapet Thule gikk konkurs 16. september 2010. Det er en av norgeshistoriens største konkurser, med krav på over 2,6 milliarder kroner. Domfelte var styreleder i selskapet fra 22. mars 2007 til 15. september 2009.

Thule inngikk i 2005 og 2006 avtaler med et verft i De forente arabiske emirater om blant annet gjenoppbygging av én rigg og bygging av to nye rigger. Det oppsto problemer mellom Thule og verftet. Problemene toppet seg da Thule 30. juni 2007 ble utestengt fra verftet og alt arbeid på riggene stanset opp. Etter anbefaling fra domfelte inngikk Thule 27. juni 2007 en konsulentavtale med amerikaneren Ronald LeKarz, en gammel venn og forretningsforbindelse av domfelte. LeKarz skulle være på plass i Emiratene, og blant annet være engasjert i arbeidet inndt å ordne opp i situasjonen med verftet. Hans honorar var USD 30 000 per måned.

I siste del av november 2007 fikk Thule medhold av domstolene i emiratet Sharjah i at de igjen skulle få tilgang til riggene og utstyr. Selskapets likviditet var imidlertid meget dårlig. Løsningen ble en ny aksjeemisjon på tilsammen ca. NOK 89 millioner. Pengene kom inn i to bolker. Selskapet ble 28. desember 2007 tilført ca. NOK 67 millioner og 1. februar 2008 ca. NOK 22 millioner.

Den 28. desember 2008 foretok Thule en overføring av USD 6 millioner (som ble tatt av de nylig innkomne pengene fra emisjonen) til selskapet SACs konto i Sveits. Pengene ble returnert på grunn av feil med mottagerkonto. Den 23. januar 2008 ble det overført USD 0,5 millioner fra Thule til LeKarz' private konto i Dubai, og dagen etter ble det overført USD 5,5 millioner til SACs nyopprettede konto i en annen sveitsisk bank. Ifølge e-post 16. desember 2008 fra domfelte til hovedeieren i Thule, var beløpet (USD 6 millioner) betaling for arbeid vedrørende åpning/tilgang til verftet i Emiratene "for å redde USD 600 millioner i verdier". Det er disse to transaksjonene (totalt USD 6 millioner) som er grunnlaget for tiltalen om utroskap.

Domfelte anket tingrettens dom til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. Han begjærte også ny behandling av de sivile kravene.

Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 12. oktober 2015 ble anken nektet fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 andre ledd.

Domfelte begjærte omgjøring av beslutningen om å nekte anken fremmet. Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 3. juni 2016 ble omgjøringsbegjæringen ikke tatt til følge. Domfeltes anke over de to beslutningene ble forkastet ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 22. juli 2016 (HR-2016-1639-U).

I skriv 23. august 2016 gjorde domfeltes forsvarer oppmerksom på at lagmannsretten ved nektelsesbeslutningen ikke hadde tatt stilling til anken over straffutmålingen. Domfelte begjærte derfor tilleggsbeslutning om dette.

Lagmannsretten avsa 16. september 2016 tilleggsbeslutning hvor anken over straffutmålingen ble nektet fremmet. Også denne beslutningen har domfelte anket til Høyesterett, hvor anken fortsatt er til behandling.

Saken nå gjelder begjæring 22. oktober 2016 fra Hans Eirik Olav om omgjøring av lagmannsrettens beslutning 3. juni 2016. Som nevnt ovenfor, besluttet lagmannsretten da å ikke å omgjøre rettens beslutning 12. oktober 2015 som nektet fremmet Olavs anke over Oslo tingretts dom 12. januar 2015.

Det foreligger et omfattende skriftlig materiale i tilknytning til omgjøringsbegjæringen. De mest sentrale prosesskrivene er omgjøringsbegjæringen fra advokat Elden med bilag (rettens dok. 1), Økokrims tilsvaer til denne 2. november 2016 (rettens dok. 4) med tillegg 24. november 2016 (rettens dok. 6), prosesskriv 3. januar 2017 med bilag fra advokat Elden (rettens dok. 16), merknader til dette fra Økokrim i påtegning 6. januar 2017 med bilag (rettens dok. 17) og brev av 15. januar 2017 fra advokat Elden (rettens dok. 20).

Hans Eirik Olav har i hovedsak anført:

Det er ikke grunnlag for å avvise begjæringen. Så lenge straffesaken mot ham ikke er rettskraftig avgjort, må en omgjøringsbegjæring realitetsbehandles.

Begjæringen er fremsatt innen tre måneder etter Ankeutvalgets avgjørelse 22. juli 2016. Den knytter seg til de tidligere fremsatte ankegrunner og utgjør dermed ingen ny anke. Det anføres nye bevis og omstendigheter til støtte for anken. Disse tilsier at ankenektelsen blir omgjort.

Økokrim har i hovedsak anført:

Straffesaken mot Olav ble rettskraftig avgjort ved Høyesteretts avgjørelse 22. juli 2016 (HR-2016-1639-U), og Olav kan da ikke lenger begjære omgjøring av lagmannsrettens beslutninger i ankesaken. Det er i tilfelle Ankeutvalgets kjennelse som må angripes med rettsmidler, og det eneste rettsmiddel som står til rådighet, er gjenåpning.

Subsidiært anføres at det ikke foreligger særlige grunner som tilsier omgjøring, jf. straffeprosessloven § 321 fjerde ledd.

Lagmannsretten bemerker:

1. *Spørsmålet om avvisning*

Påtalemyndigheten har prinsipielt påstått at omgjøringsbegjæringen skal avvises fordi straffesaken mot Olav ble rettskraftig avgjort ved kjennelsen i Høyesteretts ankeutvalg 22. juni 2016 som forkastet domfeltes anke over lagmannsrettens beslutninger 12. oktober 2015 og 3. juni 2016.

Til dette har *forsvareren* innvendt at straffesaken ikke er rettskraftig avgjort ettersom anken til Høyesterett over lagmannsrettens tilleggsbeslutning 16. september 2016 om å nekte fremmet domfeltes anke over straffutmålingen fortsatt er til behandling. Straffedommer har ikke partiell rettskraft.

Lagmannsretten bemerker at Økokrims anførsel kan forstås på to måter, enten slik at straffesaken mot Olav ble rettskraftig avgjort ved Høyesteretts kjennelse 22. juni 2016 og at omgjøring derfor ikke kan skje nå, eller at Høyesteretts avgjørelse av anken over nektelsesbeslutningene innebærer at disse er rettskraftige og derfor ikke kan omgjøres.

Lagmannsretten har kommet til at det ikke er grunnlag for avvisning. Det er sikker rett at straffedommer ikke har partiell rettskraft, se blant annet Rt. 2012 side 1468 avsnitt 21 med videre henvisninger. Dette innebærer at selv om Høyesterett har forkastet anken over lagmannsrettens nektelsesbeslutning 12. oktober 2015 og beslutningen 3. juni 2016 om å nekte omgjøring, blir straffesaken som sådan ikke rettskraftig avgjort før også anken over straffutmålingen er ferdigbehandlet.

Straffesaken mot Olav er således ikke rettskraftig avgjort selv om ankenektelsen og omgjøringsbegjæringen gjelder skyldspørsmålet og Høyesterett har behandlet og forkastet anke over beslutningen om ankenektelse. Også etter rettskraft er det for øvrig en viss adgang til å fremsette begjæring om omgjøring, men her trekkes det en grense mot gjenåpning, se senest HR-2016-2595-U.

Ved delvis ankenektelse kan lagmannsretten ikke behandle en begjæring om omgjøring etter at dom er avsagt i den henviste del av saken. Dette følger av Rt. 2013 side 1458 avsnitt 24. Høyesterett fraviker her det standpunktet som følger av Rt. 2012 side 1468. I vår sak er anken over straffutmålingen fortsatt til behandling, men det er ikke avsagt ny dom. Den begrensningen som følger av Rt. 2013 side 1458, er derfor ikke aktuell.

Lagmannsretten kan heller ikke se at Ankeutvalgets avgjørelse av anken over lagmannsrettens nektelsesbeslutning og beslutningen om ikke å omgjøre denne i seg selv sperrer for at domfelte kan fremsette ny begjæring om omgjøring.

Det følger av straffeprosessloven § 321 fjerde ledd at en nektelse kan omgjøres når særlige grunner foreligger. Bestemmelsen forstås slik at det kan fremsettes omgjøringsbegjæring flere ganger. Det kan da ikke være til hinder for ny omgjøringsbegjæring at avslag på en tidligere begjæring har blitt påanket og avgjort i Høyesteretts ankeutvalg. Dette er også forutsatt i Rt. 2013 side 1458 som siteres i punkt 2 nedenfor. Her gir Høyesterett anvisning på hvorledes lagmannsretten skal behandle en omgjøringsbegjæring som fremsettes etter at anke over en nektelsesbeslutning har vært behandlet i Høyesterett, og Ankeutvalget uttaler seg også om hvilken betydning behandlingen i Høyesterett skal tillegges ved avgjørelsen av den nye begjæringen.

Etter dette er lagmannsrettens konklusjon at domfeltes begjæring om omgjøring skal realitetsbehandles.

2. Omgjøringsspørsmålet

Påtalemyndigheten anfører at det ikke foreligger "særlige grunner" som tilsier at beslutningen 3. juni 2016 bør omgjøres. En omgjøringsvurdering er ikke en ny, reell overprøving av skyldspørsmålet. Vurderingstemaet er om det er lagt frem nye argumenter eller bevis som viser at ankenektelsen ikke kan opprettholdes.

Hans Eirik Olav har sammenfatningsvis gjort gjeldende:

Lagmannsrettens beslutning om ankenektelse bygger på hypoteser om faktiske spørsmål som er avgjørende for om det foreligger strafferettslig utroskap. Dette gjelder både for straffesaksdokumenter fra Sveits og innholdet i forklaringer fra vitner som domfelte i prosessen har blitt nektet å føre. Lagmannsretten kan ikke legge til grunn at disse bevis ikke vil ha betydning for skyldspørsmålet når lagmannsretten ikke kjenner bevisenes innhold. Slik bevissituasjonen ligger an, har lagmannsretten ikke hatt grunnlag for å konstatere at vilkåret "klart at anken ikke vil føre frem", jf. straffeprosessloven § 321 annet ledd, er oppfylt.

Det har dessuten i ettertid kommet til nye bevis om den del av saken som domstolene har ansett avgjørende for skyldspørsmålet (bevissituasjonen knyttet til Sveits/opprettelsen og forvaltningen av SAC). Disse er knyttet til den parallelle straffesaken i Sveits mot vitnet Ronald LeKarz, som gjelder samme forhold som straffesaken mot Olav i Norge.

Anke- og omgjøringsprosessen i saken mot Olav har tydeliggjort betydningen for skyldspørsmålet av redningsaksjonen sensommeren og høsten 2007. De nye bevisene belyser dette temaet. Selv om 6 millioner USD er et stort beløp, reddet man verdier for 600 millioner USD ved denne betalingen. Olav la ned et helt eksepsjonelt arbeid med denne redningsaksjonen. Det er ikke riktig som lagmannsretten har lagt til grunn, at bistanden fra LeKarz i redningsaksjonen var omfattet av hans konsulentoppdrag, som for øvrig var avtalt før Thule ble utestengt fra verftet.

Lagmannsretten har uriktig lagt vekt på etterfølgende handlinger ved bedømmelsen av om de objektive straffbarhetsbetingelsene i utroskapsbestemmelsen er oppfylt.

Uansett må de tre lagdommerne som avsa beslutningen 3. juni 2016, anses inhabile. Lagmannsretten har både i beslutningen 12. oktober 2015 og 3. juni 2016 ordlagt seg på en slik måte at dommerne ikke kan regnes som objektive og upartiske.

Lagmannsretten bemerker:

Etter straffeprosessloven § 321 fjerde ledd annet punktum kan nektelse av å fremme en anke omgjøres til gunst for siktede "når særlige grunner foreligger". Dette gjelder både for den opprinnelige beslutningen om ankenektelse og for senere beslutning om ikke å omgjøre ankenektelsen.

Avgjørelsen av om omgjøring skal skje beror på en helhetsvurdering med utgangspunkt i hvorvidt det har kommet frem nye bevis eller argumenter som viser at den første avgjørelsen var truffet på et sviktende grunnlag, jf. Rt. 2009 side 506 avsnitt 7 og Bjerke, Keiserud og Sæther, Straffeprosessloven Kommentartutgave, side 1142.

I vår sak er at foreligger det en delvis ankenektelse. Domfelte har anket både over skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. Anken over skyldspørsmålet og saksbehandlingen er ferdigbehandlet ved at lagmannsretten nektet anken fremmet og Høyesterett forkastet domfeltes anke over nektelsesbeslutningen. Lagmannsretten har også nektet anken over straffutmålingen fremmet, men domfeltes anke over denne beslutningen er fortsatt til behandling i Høyesterett. Om situasjonen ved delvis ankenektelse som har vært behandlet i Høyesterett, uttaler ankeutvalget i Rt. 2013 side 1458 avsnitt 25:

Selv om det ikke er nødvendig for avgjørelsen av denne saken, finner utvalget det naturlig kort å kommentere hvordan lagmannsretten kan forholde seg til begjæringer om omgjøring som fremsettes etter at en delvis ankenektelse allerede har vært undergitt ankebehandling i Høyesterett. Straffeprosessloven § 321 har ikke lovfestet noen adgang til å begjære omgjøring, men gir lagmannsretten kompetanse til å omgjøre sin nektelse «når særlige grunner foreligger». ... Når den delvise ankenektelsen allerede har vært undergitt ankebehandling, skal det i praksis svært mye til for at dette vilkåret er oppfylt. ...

Lagmannsretten tar således som utgangspunkt at det skal svært mye til for at en omgjøringsbegjæring som fremsettes etter at Høyesterett har forkastet anke over beslutning om ankenektelse, kan føre frem.

Det sentrale er om nye bevis eller omstendigheter viser at beslutningen om ankenektelse var truffet på et sviktende grunnlag.

I vår sak er domfeltes nye omgjøringsbegjæring og de senere prosesskriv langt på vei en ren argumentasjon mot lagmannsrettens saksbehandling og bevisbedømmelse i den beslutningen som omgjøringsbegjæringen gjelder, og i den opprinnelige beslutningen om ankenektelse. Dels er dette gjentakelse av argumenter som er fremført tidligere, dels skal det på det stadium saken nå befinner seg, særdeles mye til for at en argumentasjon som ikke knytter seg til nye bevis eller nye omstendigheter, kan lede til omgjøring.

Essensen i domfeltes anførsler i anken er i lagmannsrettens beslutning 12. oktober 2015 side 4 oppsummert slik:

Essensen i begge ankegrunnene er at betalingen av totalt USD 6 millioner var reelt vederlag for at Thule fikk tilgang til riggene ved verftet i Emiratene. De reelle eierne av SAC er ikke domfelte og LeKarz, men personer med tilknytning til den saudiarabiske kongefamilien. Det var disse personene som hadde avgjørende betydning for at Thule fikk tilgang til riggene. At en del av pengene i etterkant har blitt disponert av domfelte, skyldes at domfelte fikk låne pengene av SAC, og at dette var godkjent av de saudiarabiske eierne.

Twistepunktet i saken er således om overførselen av seks millioner USD, som tiltalens post I omhandler, var en handling mot selskapets "tarv", dvs. en handling i strid med selskapets interesser. Med andre ord er spørsmålet om det her var tale om tapping av selskapets verdier i hensikt å berike seg selv eller andre, eller om beløpet var en reell kostnad for at selskapet skulle få tilgang til riggene på verftet i Emiratene. Tingretten fant bevist at det dreide seg om grov økonomisk utroskap (straffeloven 1902 §§ 276 jf. 275), og i beslutningen 12. oktober 2015 fant lagmannsretten det enstemmig klart både at tingrettens bevisbedømmelse var riktig og at saken var tilstrekkelig opplyst for tingretten, jf. straffeprosessloven § 294.

I lagmannsrettens beslutning 3. juni 2016, som nå begjæres omgjort, gjennomgås anførselene i omgjøringsbegjæringen og senere prosesskriv, og retten konkluderte med at disse ikke var egnet til å endre den oppfatningen lagmannsretten ga uttrykk for i beslutningen 12. oktober 2015 om å nekte domfeltes anke fremmet.

Det som er nytt i omgjøringsbegjæringen nå, er – etter det lagmannsretten forstår – først og fremst knyttet til straffesaken i Sveits i samme sakskompleks. Det anføres at dokumentene fra denne straffesaken og annen bevisførsel om opprettelsen og forvaltningen av SAC vil vise at utbetalingen skjedde i forbindelse med redningsoperasjonen for riggene.

Lagmannsretten skriver i beslutningen 12. oktober 2015 side 5-6 at de "forholdene som tingretten har vektlagt – hemmeligholdet rundt hva pengene skulle brukes til og hvem som skulle være mottakere, opprettelsen av SAC og disponering av pengene i ettertid – samlet sett [gir] et så sterkt grunnlag for domfellelse etter post I og II, at selv om de påberopte vitnene og samtlige dokumenter fra straffesaken i Sveits føres som bevis, kan dette ikke rokke ved tingrettens bevisvurdering."

Lagmannsretten kan ikke se at det som er anført i tilknytning til den nye omgjøringsbegjæringen, kan endre denne konklusjonen.

I omgjøringsbegjæringen vises det til den siterte uttalelsen fra beslutningen 12. oktober 2015, og det anføres at ettersom dokumentene i den sveitsiske straffesaken ikke inngikk i sakens dokumenter da lagmannsretten avsa sin beslutning 3. juni 2016, har lagmannsretten uriktig erklært at den har lest/gjennomgått disse dokumentene.

Denne påstanden er det ikke dekning for. Det lagmannsretten sier i sin beslutning er at bevismessig står domfellelsen så sterkt på det grunnlaget tingretten hadde, at ytterligere bevisførsel (vitner og straffesaksdokumenter) om forholdene i Sveits uansett ikke kunne ha ledet til en annen konklusjon. Slik lagmannsretten nå ser det fremgår det ikke klart av kjennelsen hvorvidt straffesaksdokumentene fra Sveits var lest, men slik lagmannsretten der argumenterer er det ikke nødvendig at de var lest.

Det er heller ikke hold i anførselen i omgjøringsbegjæringen om at lagmannsretten i nektelsesbeslutningen med urette har lagt vekt på etterfølgende handlinger. Det er riktig at etterfølgende begivenheter (særlig hva som skjedde med beløpet på 6 millioner USD etter overførselen til Sveits og hvem som da disponerte pengene) er vektlagt både av tingretten og lagmannsretten. At etterfølgende omstendigheter kan kaste lys over et hendelsesforløp er imidlertid svært vanlig, og lagmannsretten nå kan ikke se at lagmannsretten i nektelsesbeslutningen har lagt for stor vekt på slike momenter.

Det er særlig dokumentene i bilag 2 til omgjøringsbegjæringen som etter det anførte skal stille saken i et nytt lys. Lagmannsretten er her enig med påtalemyndigheten i at disse dokumentene har liten betydning for omgjøringssspørsmålet og viser til Økokrims begrunnelse i påtegning 2. november 2016 (dok. 01,53) side 6.

Det samme gjelder det forhold at vitnet Tournaire ikke har besvart en henvendelse fra forsvareren (bilag 3 til omgjøringsbegjæringen).

Inhabilitetsinnsigelsen mot lagmannsrettens dommere ved avgjørelsen av forrige omgjøringsbegjæring har etter rettens syn nå heller ikke noe for seg. Det sier seg selv at den omstendighet at dommerne vurderer bevisene i saken på en annen måte enn domfeltes forsvarer, ikke gjør dem inhabile til å behandle en begjæring om omgjøring.

I prosesskrivet 3. januar 2017 fra advokat Elden (rettens dok. 16) anføres at etterforskningen i Sveits ikke bare har vært rettet mot Ronald LeKarz, men også mot Olav, og at Økokrim ved denne etterforskningen ikke har overholdt sin objektivitetsplikt etter straffeprosessloven, men latt Thule Drillings konkursbo, som har en sterk egeninteresse i saken, få ha en dominerende rolle. Videre har forsvarer ikke fått tilgang til sentrale opplysninger fra etterforskningen i Sveits, noe som strider mot kravene til en rettferdig og kontradiktorisk prosess, jf. EMK artikkel 6 og Grunnloven §§ 92 og 95. De temaer/forhold saken i Sveits gjelder, har avgjørende betydning for skyldspørsmålet i den norske saken mot Olav. Lagmannsretten må derfor nå henvise hans anke over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet til ankeforhandling og samtidig pålegge påtalemyndigheten å innhente saksdokumentene og øvrige bevis fra straffesaken i Sveits.

Økokrim har i påtegning 6. januar 2017 (rettens dok. 17) bestridt fremstillingen i forsvarerens prosesskriv. Saken i Sveits er ikke en forfølgning rettet mot Olav. Alle rettsanmodninger til og fra Sveits og svarene på disse er inntatt i straffesaksdokumentene og har vært tilgjengelige for forsvareren i lang tid. Det vises til redegjørelsen i påtegning 29. november 2016 (rettens dok. 9).

Selv om det har betydning for spørsmålet om betalingen av seks millioner USD rammes som straffbar utroskap om Thule fikk noen motytelse, kan lagmannsretten ikke se at etterforskningen i Sveits kan ha slik betydning for skyldspørsmålet som forsvareren anfører. Lagmannsretten ser det fortsatt slik, som angitt i beslutningen 12. oktober 2015 side 5-6, at de "forholdene som tingretten har vektlagt – hemmeligholdet rundt hva pengene skulle brukes til og hvem som skulle være mottakere, opprettelsen av SAC og disponering av pengene i ettertid – samlet sett [gir] et så sterkt grunnlag for domfellelse etter post I og II, at selv om de påberopte vitnene og samtlige dokumenter fra straffesaken i Sveits føres som bevis, kan dette ikke rokke ved tingrettens bevisvurdering."

Etter dette er lagmannsrettens konklusjon at det ikke foreligger "særlige grunner" som tilsier at lagmannsrettens beslutning om ikke å omgjøre ankenektelsen bør omgjøres, jf. straffeprosessloven § 321 fjerde ledd annet punktum.

Omgjøringsbegjæringen tas derfor ikke til følge.

Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING

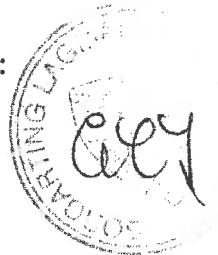
Lagmannsrettens beslutning 3. juni 2016 omgjøres ikke.

Hans-Petter Jahre

Fredrik Charlo Borchsenius

Harald G. Nyhus

Dokument i samsvar med undertegnet original:

NORGES HØYESTERETT

Den 30. januar 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Bårdsen og Matheson i

HR-2017-212-U, (sak nr. 2016/1984), straffesak, anke over beslutning:

Hans Eirik Olav

(advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

Hans Eirik Olav, født 30. juni 1956, har erklært anke over Borgarting lagmannsretts beslutning 16. september 2016 i sak nr. 15-022223AST-BORG/04 hvor anke over Oslo tingretts dom 12. januar 2015 i sak nr. 14-067448MED-OTIR/06 ble nektet fremmet.

Høyesteretts ankeutvalg bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 sjette ledd. Utvalget finner det enstemmig klart at anken ikke kan føre frem. Anken blir derfor å forkaste i medhold av straffeprosessloven § 387 a første ledd.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Riktig utskrift:

Advokat John. Chr. Elden
Advokatfirmaet Elden DA
Postboks 6684 St. Olavs plass
0129 OSLO

Deres referanse

Deres dato

Vår referanse

Vår dato

2017/208

16.04.2018

Begjæring om gjenåpning fra Hans Eirik Olav – forsvareroppnevning m.m.

Jeg viser til vedlagte kopier av vårt brev 24. januar 2018 til advokat Håkon Juell Hassel og til hans svar 6. mars 2018. Det vises også til vedlagte kopi av vårt brev til Olav 8. mars 2018.

Kommisjonen har mottatt brev fra domfelte datert 26. mars 2018, hvor han opplyser at han ikke har mottatt informasjon om at du har trukket deg som forsvarer for ham. Det påpekes videre at det er du som er nærmest til å besvare spørsmålene relatert til hans anførsler om straffbare handlinger i anledning saken. Kopi av brevet følger vedlagt.

Heidi Kvammen Olav, som har fullmakt fra domfelte, har henvendt seg til kommisjonen 9. april 2018, og minnet om brevet 26. mars 2018.

Kommisjonen har ikke oppnevnt forsvarer i gjenåpningssaken. Hans Eirik Olav har imidlertid valgt å benytte Juell Hassel som sin forsvarer, og det fremgår av støtteskriv til begjæringen 20. desember 2017 at du er oppdragsansvarlig advokat. Selv om vi har mottatt svar fra advokat Juell Hassel om at han ikke lenger representerer domfelte, ber vi for ordens skyld om din vurdering av om anførslene til domfelte bør ha noen konsekvenser for advokatfirmaet Eldens engasjement i gjenåpningssaken. Kopi av domfeltes egen begrunnelse for gjenåpningsbegjæringen datert 4. januar 2018 vedlegges.

Dersom du for øvrig har merknader knyttet til domfeltes anførsler om at du har begått straffbare handlinger i anledning saken som kan gi grunnlag for gjenåpning etter straffeprosessloven § 391 nr. 1, imøteses disse.

Med hilsen

Sven Ole Fagernæs
nestleder

Postadresse
Postboks 8026 Dep.
0030 Oslo

Kontoradresse
Tordenskioldsgate 6,
0160 Oslo
Org. nr. 985 847 215

Telefon*
22 40 44 00
Telefaks
22 40 44 01

Internett
www.gjenopptakelse.no
post@gjenopptakelse.no

Saksbehandler
Magne Svor

Vedlegg: Kommissjonens brev 24. januar 2018 til advokat Håkon Juell Hassel
Svar fra Juell Hassel 6. mars 2018.
Kommissjonens brev til Hans Eirik Olav 8. mars 2018.
Brev fra Hans Eirik Olav 26. mars 2018
Domfeltes begjæring 4. januar 2018

Gjenpart: Hans Eirik Olav, Ullersmo fengsel, Postboks 2, 2041 Kløfta
Hilde Kvammen Olav, Gamle Ringeriksvei 36 B, 1356 Bekkestua